

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: *Španielska občianska vojna a Slovensko (1936-1939)*

Autor: Bc. Maroš Timko

Práce Maroše Timka je vynikajícím textem, který se věnuje tématu, o němž, jak píše sám autor studie, „nepatří, napriek nepopierateľnej aktuálnosti a atraktivite, medzi detailne analyzované otázky v rámci slovenskej historiografie“.

Jak vyplývá z názvu, autor se věnuje slovenskému postoji k válce. Jeho studie se zaměřuje na reflexi v intelektuálních, žurnalistických a politických kruzích na Slovensku, nikoli slovenským interbrigadistům, kterých bylo ostatně disproporčně více než v kolik by odpovídalo zastoupení Slováků v česko-slovenské populaci (klíčové zde bylo verbování slovenských horníků ve Francii). Současně je však schopen využít svých znalostí španělského konfliktu a současné španělské (a světové) historiografie a zasadit vše do kontextu španělského dění. Zde je třeba ocenit, že Timko vychází z profesionální historiografické produkce a z autorů jakými jsou třeba Julián Casanova a nijak nepodléhá nedávným identitním bojům mezi španělskými historiky a „historiky“ (typu Pío Moa). Možná jediná drobná výtku v daném kontextu může směřovat k zařazení publicistické práce R. Cílka *Krvavá předehra - Španělsko, 1936-1939: Občanská válka a zahraniční intervence*, která je přeci jenom určena širšímu českému publiku a není založena ani na studiu v době jejího psaní běžně dostupných textů. To je však pouze detail.

Zpracování odborných studií a jejich „konfrontace“ s obrazy pamětníků jsou ukázkou poctivosti Timkova přístupu. Výborně se to projevuje třeba u rozboru knihy Laca Novomeského (*Od Cerbére po Brunete, 1937*), kdy kontextualizuje jeho spíše povrchní

postřehy - dané krátkostí pobytu v zemi a vazbou na oficiální místa a jejich interpretace - s G. Jacksonem. Podobně postupuje všude, zajímavě třeba u vyloženě pamfletické práce Karola Murgaše *Hrdinovia Alcazaru* (1937).

První části studie jsou věnovány vzájemným vztahům, jak mezi Československem a Španělskem, tak mezi Čechy a Slováky. To je více než logické, jelikož Timko ukazuje, že i na Slovensku, jako všude jinde na světě, byl španělský konflikt rámován dle domácích politických střetů, identit a potřeb a lidé ho interpretovali skrze svá domácí prizmata.

Jádrem práce a její suverénně nejpřínosnější částí jsou pak kapitoly 3-5. Autor v nich analyzuje obraz občanské války ve slovenské literatuře, levicové i pravicové, a v tisku. Zde je nutno vyzdvihnout, že Timko opravdu pokryl veškeré spektrum, a to až do nástupu Druhé republiky, období před vyhlášením Slovenské republiky (nepoužiji výraz Slovenský stát, slovenský historik Lacko upozorňuje na nesprávnost a negativní ideové konotace tohoto termínu) a proměnou slovenské části země v jednostranický stát, kdy se spektrum publikovaných prací výrazně omezilo.

Timko ukazuje, že o španělské události byl na Slovensku zájem, zejména na politické levici. Je schopen vše kontextualizovat, postupuje systematicky a poctivě. Pro další bádání a posun by bylo dále užitečné provést nějakou typologii postojů v souladu s typologiemi jednotlivých názorových a politických proudů (na pravici třeba rozdělení jednotlivých autoritářských proudů provedené P. Prestonem).

Práce je výborným textem. **Doporučuji k obhajobě se známkou výborně.**

Radek Buben